

Medlemmene i kontrollutvalget i Bø kommune
Ordføreren
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisorer

Deres ref.:
Vår ref.: 24/23/430.5.1/KRJ

Saksbeh.: Knut Roar Johansen
E-postadr.: Knut@k-sek.no

Telefon: 95 10 90 02
Dato: 22.08.2023

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I BØ KOMMUNE

Det innkalles til møte.

Møtested: Rådhuset, Kommunestyresalen
Møtedato: 30.08.2023
Tid: Kl. 12.00

Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet.

Som gyldig forfall regnes tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner.

Regnskapsrevisor Helga M. Arntsen møter i sak 07-08/23 og 09/23.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Knut Roar Johansen
Seniorrådgiver

Kopi: Kommunedirektør
Varamedlemmer (NB! møter kun ved særskilt innkalling)

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ www.k-sek.no	Hovedkontor: Fylkeshuset TROMSØ Tlf. 45 96 04 75 Tlf. 91 69 18 42 Org.nr. 988 064 920	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 48 03 83 83	Avdelingskontor: Ringv. 1 9300 FINNSNES Tlf. 91 35 19 94	Avdelingskontor: Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Avdelingskontor: Fylkeshuset 8048 BODØ Tlf. 91 36 09 38
--	---	---	--	---	---

SAKLISTE

UTVALG: KONTROLLUTVALGET I BØ KOMMUNE
MØTEDATO: 30.08.2023
TID: KL. 12.00
MØTESTED: RÅDHUSET, KOMMUNESTYRESALEN

Saknr	Tittel
07/23	REFERATSAKER
08/23	RAPPORTERING FRA REVISOR – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED KOMMUNENS ØKONOMIFORVALTNING 2022; ETTERLEVELSE AV REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDSFORVALTNING
09/23	REVISJONSBREV NR. 20 – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL, ETTERLEVELSE AV REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDS-FORVALTNING
10/23	KOMMUNEDIREKTØRENS SVAR SAK /22 - KOMMUNENS ARBEID MED «MOBBESAKER» I GRUNNSKOLEN
11/23	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – DRØFTING OG INNSPILL TIL MULIGE PROSJEKTER PERIODEN 2024 - 2027
12/23	ORIENTERINGSSAK – EIERSTYRING BØ KOMMUNE
13/23	UNDERSØKELSER RUNDT RAMMEAVTALER
14/23	VURDERING AV UAVHENGIGHET - OPPDRAGSANSVARLIGE FORVALTNINGSREVISORER
15/23	EVENTUELT

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 07/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

REFERAT- OG ORIENTERINGSAKER

Innstilling til v e d t a k:

Sakene tas til orientering.

Saken gjelder:

Det vises til vedlegg

Vedlegg:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 22.02.23
2. K-Sekretariatet – protokoll fra representantskapsmøte 24.04.23
3. Kopi av brev fra Bø kommune til SSB av 8.6.23 – Kostra-rapportering 2022
4. Kopi Av brev fra Bø kommune til Statsforvalteren i Nordland av 8.6.23 – Kommuneregnskapet til Bø kommune
5. Epost av 15.6.23 til Kontrollutvalget i Bø, kopi av henvendelse til KomRev Nord
6. Kopi av epost av 15.6.23 fra KomRev Nord til Bø kommune, Mangler ved oversendt regnskap.
7. Kopi av brev fra Bø kommune til Statsforvalteren av 22.6.23 – Bø kommunes regnskap for 2022 - Robeklisting
8. Kopi av brev fra statsforvalteren av 11.7.23 – Bø kommunes regnskap for 2022
9. Epost av 16.8.23 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik
10. Brev av 16.08.23 fra K-Sekretariatet til ordfører, valg av varamedlemmer til kontrollutvalget

Saksutredning:

Pkt. 1 – 9: Det vises til vedleggene.

Svolvær, 21.08.2023

Knut Roar Johansen seniorrådgiver

BØ KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Kommunestyresal

Møtedato: 22.02.2023

Varighet: 12.00 – 14.25

Møteleder: Rolf Hugo Eriksen

Sekretær: Knut Roar Johansen

Faste medlemmer

1. Rolf Hugo Eriksen (leder) (SV)
2. Anne- Lise J. Kvalmo (H)
3. Torgeir Godvik (Sp)
4. Atle Olsen (nestleder) (Frp)
5. Synnøve Solsem Olsen (H)

Varamedlemmer

1. Randi Hanssen (Sp)
2. Stein Bismo (Ap)
3. Ottar Kristoffersen (Sp)
4. Magne Johnsen (SV)
5. Bente Lockert (H)
6. Maria Overholt Aronsen (Sp)
7. Ida Marie Jensen (Ap)

Fra utvalget møte:

Rolf Hugo Eriksen (leder)
Anne- Lise J. Kvalmo
Torgeir Godvik
Synnøve Solsem Olsen
Atle Olsen (nestleder)

Fra politisk ledelse møte:

Fra administrasjonen møte:

Fra KomRev NORD IKS møte:

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Knut Roar Johansen

Merknader til innkalling og sakliste:

Ingen merknader til møteinnkalling og sakliste

Valgt til å underskrive protokollen:

Rolf Hugo Eriksen og Anne-Lise J. Kvalmo

- 01/23 REFERATSAKER**
- 02/23 KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2022**
- 03/23 KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN med møteplan FOR 2023**
- 04/23 RETNINGSLINJER FOR HÅNDTERING AV HENVENDELSER TIL
KONTROLLUTVALGET I BØ**
- 05/23 OPPFØLGING AV KONTROLLUTVALGSAK 16/22 - KOMMUNENS
HAVNEFORVALTNING**
- 06/23 EVENTUELT**

Sak 01/23
REFERATSAKER

Innstilling til v e d t a k:
Sakene tas til orientering.

Behandling
Innstilling til vedtak enstemmig vedtatt

Vedtak
Sakene tas til orientering.

Sak 02/23
KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2022

Innstilling til v e d t a k:
Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slik v e d t a k:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 tas til orientering.

Behandling
Innstilling til vedtak enstemmig vedtatt

Vedtak
Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slik v e d t a k:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 tas til orientering.

Sak 03/23**KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN MED MØTEPLAN FOR 2023****Innstilling til v e d t a k:**

Kontrollutvalgets årsplan for 2023 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

Behandling

Innstilling til vedtak - enstemmig vedtatt

Vedtak

Kontrollutvalgets årsplan for 2023 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

Sak 04/23**RETNINGSLINJER FOR HÅNDTERING AV HENVENDELSER TIL
KONTROLLUTVALGET I BØ****Innstilling:**

Vedlagte utkast godkjennes som Bø kontrollutvalg sine retningslinjer for håndtering av henvendelser.

Behandling

Innstilling til vedtak enstemmig vedtatt

Vedtak

Vedlagte utkast godkjennes som Bø kontrollutvalg sine retningslinjer for håndtering av henvendelser.

Sak 05/23**OPPFØLGING AV KONTROLLUTVALGSAK 16/22 - KOMMUNENS
HAVNEFORVALTNING****Innstilling til v e d t a k:**

Kontrollutvalget tar kommunedirektøren sin tilbakemelding på sak 16/22 til orientering.

Behandling

Innstilling til vedtak enstemmig vedtatt

Vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektøren sin tilbakemelding på sak 16/22 til orientering.

Sak 06/23
EVENTUELT

Behandling

Ingen saker innmeldt

Kontrollutvalget ber sekretariatet fremlegge sak til neste møte vedrørende:

- Kommunens Eiermeldinger
- Innkjøpsfunksjon i kommunen, herunder oversikt over inngåtte rammeavtaler, samt kontroll av at leverandører til kommunen innehar gyldig skatteattest.

Vedtak

Kontrollutvalget ber sekretariatet fremlegge sak til neste møte vedrørende:

- Kommunens Eiermeldinger
- Innkjøpsfunksjon i kommunen, herunder oversikt over inngåtte rammeavtaler, samt kontroll av at leverandører til kommunen innehar gyldig skatteattest.

Neste møte er fastsatt til den 06. juni 2023

Rolf Hugo Eriksen
Leder

Rolf H. Eriksen

Anne-Lise J. Kvalmo

Anne-Lise J. Kvalmo

MØTEPROTOKOLL

Representantskapet

Møtested: Nettmøte via Teams

Møtedato: 24. april 2023

Varighet: 1100 - 1200

Møteleder: Reidar Karlsen

Sekretær: Bjørn-Harald Christensen

Fra representantskapet møtte:

<u>Deltakerkommuner/-fylkeskommune</u>	<u>Representanter</u>
Kvæfjord kommune	Birger Foland
Harstad kommune	Halvar Hansen
Senja kommune	Per Inge Søreng
Målselv kommune	Reidar M. Karlsen
Sørreisa kommune	Truls Meyer (v)
Balsfjord kommune	Gunda Johansen
Karlsøy kommune	Mona Benjaminsen
Tromsø kommune	Rolleiv Lind
Kåfjord kommune	Hermund Dalvik
Nordreisa kommune	Kirsti Hansen-Krone (v)
Skjervøy kommune	Hanne Nygård Føgstad (v)
Storfjord kommune	Inger Heiskel
Sortland kommune	Geir Havnorsen
Lødingen kommune	Hugo Jacobsen
Hadsel kommune	Lena Arntzen (v)
Øksnes kommune	Alf Roger Jacobsen
Ibestad kommune	Dag Sigurd Brustind
Evenes kommune	Svein Nilsen (v)
Vestvågøy kommune	Magnus Ellingsen
Flakstad kommune	Raymond Abelsen
Værøy kommune	Oddvar Aasen
Nordland fylkeskommune	Marianne Dobak Kvensjø
Narvik kommune	Rune Østergren
Lavangen kommune	Hege Rollmoen
Andøy kommune	Torfinn Bø
Gratangen kommune	Anita Karlsen
Salangen kommune	Svein-Magne Færsgren
Dyrøy kommune	Marit Espenes
Bardu kommune	Torill Annie Johansen

Gratangen kommune	Anita Karlsen
Salangen kommune	Svein-Magne Forsgren
Dyrøy kommune	Marit Espenes
Bardu kommune	Torill Annie Johansen
<u>Forfall:</u>	
Vågan kommune	
Moskenes kommune	
<u>Ikke deltatt:</u>	
Troms og Finnmark fylkeskommune	Kriss Rokkan Iversen
Kvænangen kommune	Eirik Losnesgaard Mevik
Lyngen kommune	Dan-Håvard Johnsen
Bø kommune	Rolf Hugo Eriksen
Røst kommune	Terry Torsteinsen
Tjeldsund kommune	Helene Berg Nilsen

Fra styret møte:

Jens-Olav Løvlid	Styreleder
Randi Lillegård	Nestleder
John Karlsen	Medlem
Jorunn Heidi Adjokatse	Medlem

Fra administrasjonen møte:

Daglig leder Inger Johansen
 Bjørn-Harald Christensen
 Seniorrådgiver Audun Haugan
 Seniorrådgiver Bjørn Halvor Wikasteen

Fra kontrollutvalget i Troms og Finnmark fylkeskommune:

Håvard K. Gulliksen

Merknader til innkalling og sakliste:

Ingen merknader til innkalling og sakliste.

Behandlede saker:**SAKLISTE**

Saknr	Tittel	U.off.
01/23	Åpning ved representantskapet leder Reidar Karlsen a. valg av 2 medlemmer til å underskrive protokollen sammen med møtelederen	
02/23	Årsregnskap og årsrapport fra styret for 2022	
03/23	Økonomiplan 2024-2027	
04/23	Godtgjørelse tillitsvalgte	

Sak 01/23**ÅPNING AV REPRESENTANTSKAPET****Innstilling:****Behandling:**

Valg av 2 medlemmer til å underskrive protokollen sammen med møtelederen.

Forslag til vedtak:

Svein-Magne Forsgren og Torill Annie Johansen velges til å underskrive protokollen sammen med møtelederen.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Svein-Magne Forsgren og Torill Annie Johansen velges til å underskrive protokollen sammen med møtelederen.

Sak 02/23**ÅRSREGNSKAP OG ÅRSRAPPORT FRA STYRET FOR 2022****Styrets innstilling til vedtak:**

- Representantskapet godkjenner framlagte årsregnskap og årsrapport fra styret for 2022.
- Regnskapsmessig overskudd på kr 2.065.227 disponeres som følger:
 - Andre disposisjoner kr 1.500.000
 - Til annen egenkapital kr 565.227

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet godkjenner framlagte årsregnskap og årsrapport fra styret for 2022.
2. Regnskapsmessig overskudd på kr 2.065.227 disponeres som følger:
 - Andre disposisjoner kr 1.500.000
 - Til annen egenkapital kr 565.227

Sak 03/23**ØKONOMIPLAN 2024-2027****Styrets innstilling til v e d t a k:**

1. Representantskapet vedtar den justerte budsjettrammen for 2023, budsjettramme for 2024 og økonomiplanen for perioden 2024-2027.
2. Dersom noen av de forutsetninger som ligger til grunn for økonomiplanen blir vesentlig endret, legger representantskapet til grunn at virksomheten i K-Sekretariatet tilpasses dette.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet vedtar den justerte budsjettrammen for 2023, budsjettramme for 2024 og økonomiplanen for perioden 2024-2027.
2. Dersom noen av de forutsetninger som ligger til grunn for økonomiplanen blir vesentlig endret, legger representantskapet til grunn at virksomheten i K-Sekretariatet tilpasses dette.

Sak 04/23**GODTGJØRELSE TILLITSVALGTE****Valgkomiteens innstilling til v e d t a k:**

Godtgjørelsene til medlemmene i representantskapet og styret vedtatt i representantskapsak 4/20 videreføres uendret.

Behandling:

Forslag til vedtak fra representanten Rolleiv Lind:

Fast årlig godtgjørelse til leder, nestleder og medlemmer av styret økes med hhv. kr 5.000,-, kr 4.000,- og kr 2.000,-. Virkningen gjøres fra 1.1 2023

Årlig fast godtgjørelse til leder og nestleder av representantskapet økes med hhv. kr 1.500,- og kr 1.000,-. Godtgjørelse for deltakelse i representantskapet økes med kr 1.000,-. Virkningen gjøres fra 1.1.2023.

Innstillingen vedtatt mot 2 stemmer.

Vedtak:

Godtgjørelsene til medlemmene i representantskapet og styret vedtatt i representantskapsak 4/20 videreføres uendret.

Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens bader er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.

Reidar Karlson

Svein-Magne Forsgren

Torill Annie Johansen

Statistisk Sentralbyrå
Postboks 2633 St. Hanshaugen

0131 OSLO

Deres ref:

Vår ref
2023/247-3

Saksbehandler
RÅD/GBN

Dato
08.06.2023

Kostra-rapportering 2022

Bø kommune viser til tidligere innrapportering til Kostra – Bø kommunes regnskap for 2022.

Vi er kjent med at siste frist for å levere nye tall før publisering 14. juni, er i dag. Bø kommune er ikke i stand til å levere oppdaterte tall. Samtidig har vi konstatert at det hefter stor tvil om riktigheten av de tall vi allerede har rapportert. Jeg kan ikke gå nærmere inn på årsaken til at dette har skjedd, men vil anbefale at SSB gjør ett av to valg med hensyn til publisering i neste uke:

- a) Bø kommunes tas helt ut av oversikten.
- b) Bø kommunes tall publiseres, men gis en fotnote.

Min oppfatning er at alternativ a) er det sikreste. Det hefter så stor usikkerhet om hva som er korrekte tall, at vi fraråder at det publiseres tall fra Bø.

Arbeidet med å slutføre 2022-regnskapet pågår for fullt, men på grunn av den nevnte usikkerheten, har vårt revisjonsfirma – KomRev Nord IKS – varslet at den tidligste datoen vi kan motta revidert regnskap er 7. juli 2023. Deretter må kommunestyret innkalles og vedta regnskapet før det er endelig.

Med vennlig hilsen

Kine Anette Johnsen
Kommunedirektør i Bø (konst)

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Kopi til:

Error! Hyperlink reference not valid. krs@ssb.no

Error! Hyperlink reference not valid. KOMREV NORD IKS

Error! Hyperlink reference not valid. KomRev Nord IKS

[MOTTAKERNAVN]

[ADRESSE]

[POSTNR] [POSTSTED]

Deres ref:
[Ref]Vår ref
2023/247-7Saksbehandler
RÅD/GBNDato
08.06.2023

Kommuneregnskapet til Bø kommune

Som Kontrollutvalgets leder sikkert har observert, har Bø kommune ikke avlagt regnskap for 2022.

6. juni hadde Bø kommune møte med KomRev NORD IKS i Harstad. Det arbeides etter en plan der revisjonen **tidligst** kan levere revidert regnskap til Bø kommune 7. juli 2023. Dette er langt utenfor lovens frister, og Bø kommune risikerer derfor listeføring i Robek-registeret, jfr. KL §28-1, bokstav 5. I den forbindelse har vi tatt kontakt med Statsforvalteren i Nordland og orientert om vår situasjon. Likeledes har vi tatt kontakt med SSB og bedt dem ikke om å offentliggjøre tall fra Bø kommune i sin Kostra-presentasjon 14. juni 2023.

Det kan også nevnes at KomRev NORD opplyser til Bø kommune at de vil bruke ekstra tid på revideringen av årets regnskap på grunn av den usikkerhet de føler etter å ha sendt negativ revisjonsmelding til Bø kommune.

Vi skal holde dere løpende oppdatert om det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Kine Anette Johnsen
Kommunedirektør (konst)

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

[MOTTAKERNAVN]

[ADRESSE]

[POSTNR] [POSTSTED]

Deres ref:
[Ref]Vår ref
2023/247-7Saksbehandler
RÅD/GBNDato
08.06.2023

Kommuneregnskapet til Bø kommune

Som Kontrollutvalgets leder sikkert har observert, har Bø kommune ikke avlagt regnskap for 2022.

6. juni hadde Bø kommune møte med KomRev NORD IKS i Harstad. Det arbeides etter en plan der revisjonen **tidligst** kan levere revidert regnskap til Bø kommune 7. juli 2023. Dette er langt utenfor lovens frister, og Bø kommune risikerer derfor listeføring i Robek-registeret, jfr. KL §28-1, bokstav 5. I den forbindelse har vi tatt kontakt med Statsforvalteren i Nordland og orientert om vår situasjon. Likeledes har vi tatt kontakt med SSB og bedt dem ikke om å offentliggjøre tall fra Bø kommune i sin Kostra-presentasjon 14. juni 2023.

Det kan også nevnes at KomRev NORD opplyser til Bø kommune at de vil bruke ekstra tid på revideringen av årets regnskap på grunn av den usikkerhet de føler etter å ha sendt negativ revisjonsmelding til Bø kommune.

Vi skal holde dere løpende oppdatert om det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Kine Anette Johnsen
Kommunedirektør (konst)

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Til
Bø kommune

Deres ref:

Vår ref:

393

Saksbehandler:

Helga Mæhlum Arntzen

hma@komrevnord.no

Telefon:

77 60 05 12

Dato:

15.6.2023

VEDLEGG TIL BREV – 392 - MANGLER VED OVERSENDT REGNSKAP 2022

Viser til brev av 18.4.2023 til Bø kommune hvor vi beskrev mangler ved det oversendte regnskapet av 1.4.2023. Den 14.6.2023 mottok vi en e-post fra kommunen der det bes om en ytterligere redegjørelse for alvorlighetsgraden av disse, samt forklare disse på et språk som vil være forståelig for kommunestyrets medlemmer.

I tillegg bes det om at vi vurderer i hvilken grad feilene påvirker resultat og balanse (regnskapet) til Bø kommune.

Kommunelovens regler om økonomi skal ivareta flere hensyn. Et sentralt formål med økonomireglene er å støtte opp om et sterkt lokaldemokrati. Økonomisk planlegging, balanse mellom inntekter og utgifter og håndtering av risiko og så videre er *forutsetninger* for å kunne foreta lokalpolitiske prioriteringer, utnytte ressursene best mulig og samtidig sikre det økonomiske handlingsrommet. Økonomiforvaltningen er også avgjørende for å *skape tillit til at ressursene forvaltes på beste måte for innbyggerne*.

Økonomireglene har også som formål å *trygge det finansielle grunnlaget* for alle de tjenestene som kommunene har ansvar for overfor innbyggerne. Det er derfor i kommuneloven gitt *klare føringer* for hvordan både budsjett og regnskap skal settes opp. Regnskapet skal settes opp slik at kommunestyret kan kontrollere i hvilken grad budsjettet er fulgt opp av administrasjonen.

Pliktige regnskapsskjema

Kommuneloven – med tilhørende forskrift har krav om at både budsjett og regnskap settes opp på en standardisert måte. Standardoppstillingene, eller som vi skriver i vårt brev – pliktige regnskapsskjema – skal sikre at kommunestyret har et godt verktøy for styring, samt at det skal gi informasjon om bevilgninger og økonomi på en måte som er lett tilgjengelig for kommunens innbyggere, staten og andre brukere av regnskapet. I det oversendte regnskapet mangler det **tre av syv** pliktige regnskapsskjema. Det betyr at disse **må** foreligge før et fullstendig regnskap er avlagt.

De regnskapsskjema som mangler skal vise resultatet for de enkelte ansvarene i kommunen, hvordan hvert investeringsprosjekt har forløpt, samt vise hvordan årsregnskapet er avsluttet for drift og investering. Kommunen har levert rapporter for 2022 på de ulike ansvarene og en rapport som viser oppstilling av utgifter i investeringsregnskapet. Disse anser vi ikke som de pliktige regnskapsskjemaer.

I tillegg påpeker vi at det foreligger mangler i de pliktige regnskapsskjemaene som er levert.

Kommuneloven og tilhørende forskrift har som nevnt over tydelige regler (standardoppsett) for hvordan de ulike regnskapsskjemaene skal settes opp.

Videre stiller loven krav til at *regnskapet skal settes opp på samme detaljnivå som budsjettet* kommunestyret vedtok for 2022. Dette fordi brukerne av regnskapet skal motta informasjon om kommunens økonomiske stilling etter endt regnskapsår på en måte som er lett å forstå, og som muliggjør sammenligninger med det budsjettet kommunestyret vedtok.

I det oversendte regnskapet er detaljnivået **ikke** i tråd med det vedtatte budsjettet, dette utgjør en mangel.

Vi vurderer de ovennevnte manglene som alvorlige. De er et brudd på lov og forskrift og de betyr at brukerne av regnskapet mister viktig og enkelt tilgjengelig informasjon for å forstå kommunens økonomiske stilling.

Avstemming og dokumentasjon

Når en kommune avlegger et regnskap, stilles det krav til at alle opplysninger som kommer frem i regnskapet er tilstrekkelig dokumentert og avstemt. Enkelt sagt skal regnskapet vise de faktiske inntektene og utgiftene til en kommune i løpet av et år.

Kommunen har til det oversendte regnskapet av 1.4.2023 lagt ved en *totalavstemming*.

Totalavstemmingen skal sikre at det avlagte regnskapet på et overordnet nivå holder nødvendig kvalitet – og at det er utarbeidet i henhold til gjeldende regelverk.

Avvik ved totalavstemmingen betyr at det er gjort feil i forbindelse med bokføringen av transaksjoner i regnskapet. Det blir da viktig at man undersøker avvikene, finner ut av feilene – og korrigerer disse.

I totalavstemmingen som ble levert til oss, var det flere store avvik. Enkelte beløp er i størrelsesorden flere millioner kroner. Slike avvik innebærer alvorlige feil ved bokføringen i regnskapet.

Videre har vi påpekt at den skriftlige redegjørelsen for kommunens balansekontanter ikke anses som tilfredsstillende avstemming eller dokumentasjon. Avstemming av balansekontanter må tydelig vise hvilke beløp kontoen består av ved regnskapsårets slutt. For eksempel må det ved avstemming av en bankkonto fremgå av avstemmingen at beløpet som står i balansen, er det samme som fremkommer på årsoppgaven fra bank. Det må med andre ord dokumenteres at beløpet som står i balansen, er *reelt*.

Vi anser de ovennevnte manglene som alvorlige. Mangel på dokumentasjon og avstemming er brudd på kommuneloven og bokføringsloven med tilhørende forskrifter. Det er egnet til å så tvil om hvorvidt regnskapet viser reelle inntekter og utgifter. En totalavstemming med slike store avvik, manglende dokumentasjon og avstemming innebærer at vi ikke anser regnskapet som mulig å revidere.

Andre mangler

Vi har i vårt brev påpekt at vi ved vår gjennomlesning av kolonnen for *opprinnelig* budsjett i det oversendte regnskapet, har funnet avvik mellom det vedtatte budsjettet og budsjettkolonnen i regnskapet. Også dette anser vi at er et alvorlig avvik. Budsjettet er kommunestyrets arbeidsordre til administrasjonen i kommunen. At de vedtak kommunestyret gjør, innarbeides i budsjettet er en viktig forutsetning for at både politikere, enhetsledere og andre skal kunne ha økonomisk kontroll og sikre at «arbeidsordren» blir fulgt. Dermed er avviket egnet til å svekke forutsetningene for demokratisk styring og kontroll. Ved å levere avstemmingsskjema for budsjettet som ligger i regnskapsmappen ville disse feilene blitt avdekt.

Kommunen har etter kommuneloven plikt til å kommentere vesentlige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap i årsberetningen. Det er derfor svært viktig at de tall som fremkommer i

budsjettkolonnene og årsregnskapet er korrekte, da dette er det viktigste styringsdokumentet kommunen har for å ha oversikt over økonomien.

Påvirkning av resultat og balanse

Kommunen har kommet med tilbakemeldinger om at de har jobbet med gjennomgang og korrigerende av regnskapet etter at de mottok vårt brev den 18.4.2023. Dette arbeidet er nå ferdigstilt i økonomisystemet, men det gjenstår fortsatt noe arbeid for å levere ett fullverdig regnskap og noter til revisjon. Vi har mottatt nye totalavstemminger fra kommunen. Disse viser nå ingen større avvik som ikke er tilstrekkelig forklart.

Vi har tatt ut regnskapsdata både for det oversendte regnskapet pr. 1.4.2023 og pr. 14.6.2023. Vi har stilt disse opp iht. de pliktige regnskapsskjemaene § 5-5 – *Bevilgningsoversikt investering* (1.ledd), § 5-6 – *Økonomisk oversikt etter art – drift* og § 5-8 – *Balanseregnskapet* – og sammenlignet tallene.

Vi vil her anmerke at vi ikke har utført *revisjon* av tallene – kun en sammenligning av oppstillingene.

Sammenligningene av regnskapstall – ligger i eget vedlegg «**Sammenligning regnskapsdata**» og viser at det er flere store differanser. Det er gjort korrigeringer på nesten alle regnskapslinjer.

Vi kan se at netto driftsresultat i det første oversendte regnskapet var et negativt netto driftsresultat på 21,4 millioner kr. Av nye regnskapsdata fremgår et negativt netto driftsresultat på 24,2 millioner – en differanse på 2,8 millioner sett opp mot regnskapet av 1.4.2023.

I perioden fra vi mottok det første regnskapet til i dag, er det gjennomført et attestasjonsoppdrag på vegne av Helsedirektoratet, hvor vi skal kontrollere og bekrefte kommunens utgifter til særlig ressurskrevende tjenester. Her avdekket vi at det i det første oversendte regnskapet var inntektsført kr 4 483 000 for mye. Dette er et tall vi har bedt kommunen korrigere – og er en del av forklaringen på at netto driftsresultat er blitt dårligere.

Videre viser både investeringsregnskapet og balansen store avvik – på over 100 millioner kr på enkelte regnskapslinjer. Vi vil nok en gang anmerke at vi ikke har utført revisjon av tallene, hverken i det første oversendte regnskapet eller de regnskapsdata vi har tatt ut nå. Det vi likevel enkelt ser, er at enkelte obligatoriske bokføringer ikke er gjennomført i regnskapet som var levert 1.4.2023.

Det står balansekontanter som **skal** «nulles» ut – altså at saldo skal være kr 0, fortsatt med millionbeløp. Et eksempel på dette er balansekontanter knyttet til pensjon. Vi fikk i april oversendt følgende dokumentasjon av pensjonskontoene;

Annen kortsiktig gjeld:

Konto 232080004, 232080005, 232080102, 232080104, 2322110002 og 232150002

Alle pensjonskontoene for arbeidstakerandel, arbeidsgiverandel er avstemte mot fakturakontoene for pensjonsselskapene og mot pensjonskontoene i drifts- og investeringsregnskapet.

Kontoene nullstilles før UB overføres til 2023.

At disse balansekontoene ikke er nullstilt før regnskapet avlegges viser mangel på forståelse av regnskapsreglene. Dette har direkte innvirkning på Bø kommunes driftsresultat.

Avvik mellom noter og regnskap

Et regnskap skal i tillegg til pliktige regnskapsskjema også inneholde noteopplysninger. Ved kontroll av noteopplysningene kontrollerer vi at tallene i noten stemmer med det avlagte regnskapet og at notene oppfyller krav i budsjett- og regnskapsforskriftens kap. 5.

Dere har bedt oss vurdere noten for varige driftsmidler, noten for endring i arbeidskapital og note knyttet til godtgjørelse til revisor – både for det opprinnelig oversendte regnskapet og noter som tilhører korrigerede foreløpig regnskap.

Vi har ikke vurdert om notene oppfyller krav i budsjett- og regnskapsforskriftens kap. 5, men sett over dem, for å se om vi kan se åpenbare feil eller mangler.

For noten knyttet til varige driftsmidler i det opprinnelige regnskapet står det at samlet verdi på kommunens driftsmidler er på kr 454 444 425. Verdien i regnskapet er på kr 472 458 609 – en differanse på kr 18 014 184. Differansen er tilnærmet lik de investeringer som er gjort i 2022 – dette kan tyde på manglende aktivering av årets investeringer i kommunens balanse, en alvorlig mangel.

For noten knyttet til endring i arbeidskapital i det opprinnelige regnskapet fremkommer det en differanse på kr 74 529 328. Differansen er særdeles høy og er ikke forklart.

For noten knyttet til godtgjørelse til revisor i det opprinnelige regnskapet fremkommer det at godtgjørelsen er på kr 274 554. Oppslag i kommunens regnskap viser at det for 2022 er betalt godtgjørelse til revisor på kr 693 225.

Gjennomgåtte feil og mangler i notene er vesentlig og ville ført til krav om korrigerende. I det korrigerede foreløpige regnskapet er det ingen differanse mellom regnskapstall og noter. Dette viser at regnskapet av 1.4.2023 var ufullstendig og uferdig.

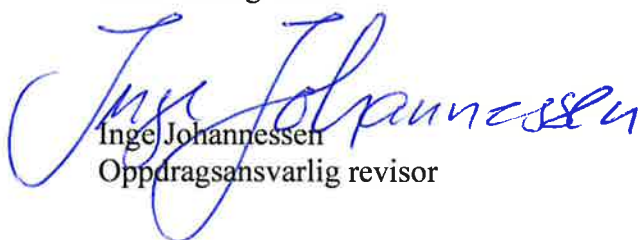
Samlet vurdering

I våre kommentarer over, har vi kommet med en rekke påpekninger på feil og mangler, vi mener er av alvorlig karakter. Vi har også redegjort kort om hvorfor kommuneloven har klare føringer for krav til presentasjon av et regnskap.

Omfanget av avdekkede mangler til det opprinnelig oversendte regnskapet gjør at det ikke presenterer et korrekt bilde på kommunens økonomiske stilling. Dette regnskapet er dermed ikke egnet til å gi kommunens politikere grunnlag til å fatte gode beslutninger til det beste for kommunens innbyggere. I tillegg gjør manglene det ikke mulig å gjennomføre revisjon iht. lov, forskrift og gjeldende standarder.

Samlet sett ser vi på dette som *svært* alvorlig.

Med vennlig hilsen

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Kontrollutvalget i Bø kommune

Statsforvalteren i Nordland
Postboks1405
8002 BODØ

Deres ref:

Vår ref
2023/247-12Saksbehandler
RÅD/GBNDato
22.06.2023

Bø kommunes regnskap for 2022 - Robek-listing

Bø kommune viser til våre to tidligere brev om saken. Regnskapet for 2022 er nå sendt tili KomRev NORD IKS for revidering. Vi viser til e-post fra oppdragsansvarlige hos KomRev Nord, Inge Johannessen. Dersom revideringen går som planlagt, vil nå værende kommunestyre kunne vedta regnskapet tett før kommunevalget i september.

Bakgrunn for saken

Bø kommune har tidligere orientert Statsforvalteren om bakgrunnen for årets sene levering. Dette brevet er en ytterligere utdyping.

I perioden februar-april 2023 spurte ordfører daværende kommunedirektør gjentatte ganger om når regnskapet ble ferdig. Dette med bakgrunn i at økonomisjefen hadde fått innvilget ferie i fem uker, og det var planlagt at han skulle være tilbake på kontoret ca. 20. april.

Bø kommune viser til Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner §4. Bø kommune leverte i henhold til loven på dette punktet. Bø kommune trakk imidlertid tilbake Kostra-rapporteringen fordi det senere ble oppdaget store feil og mangler i regnskapet.

Bø kommune leverte ikke regnskap 22. februar, jfr. forskriftens §5 3. ledd. 27. mars meldte økonomisjefen at regnskapet var «i mål». 1. april ble regnskapet sendt til etatslederne i Bø kommune.

18. april 2023 mottok Bø kommune et brev der det ble opplyst at det var en rekke feil og mangler ved regnskapet. Som følge av dette ble situasjonen tilspisset mellom ordfører og kommunedirektør/økonomisjef.

25. april vedtok kommunestyret i Bø å suspendere kommunedirektøren. Kine Anette Johnsen ble konstituert som ny kommunedirektør. Hun suspenderte økonomisjefen. Bø kommune har inngått sluttavtale med suspendert kommunedirektør.

I etterkant har innleid ressurs fakturert Bø kommune i størrelsesorden 350 timer for å slutføre 2022-regnskapet. Det er oversendt revisjonen, men på grunn av de store feil og mangler som ble konstatert av kommunerevisjonen 18. april og ytterligere presisert 15. juni, er det naturlig at KomRev Nord IKS vil måtte bruke ekstra god tid for å forsikre seg om at Bø kommunes regnskap for 2022 gir et korrekt bilde.

Det kan også opplyses at en større «varsling»/klagesak er behandlet gjennom en ekstern faktaundersøkelse. Denne undersøkelsen har påvirket flere medarbeidere i Bø kommune og derigjennom bidratt til redusert kapasitet i viktige deler av kommunen. Undersøkelsen er ferdig, og kommunedirektøren har trukket sine konklusjoner overfor partene som har vært involvert.

Virkninger

Virkningene av de forhold vi tar opp ovenfor, er at kommuneregnskapet ikke kan behandles på forskriftsmessig måte og at Statsforvalteren av den grunn må gjøre en vurdering etter KL§28-1 bokstav f.

Vi viser til vårt tidligere brev og ber om at Bø kommune ikke listes i Robek-registeret.

Vilkår for listeføring

Bø kommune er kjent med at Statsforvalteren kan tilrå eller fraråde Kommunal- og distriktsdepartementet listing etter KL 28-1 2. ledd.

Bø kommune viser til brev av 27. januar 2020 til fylkesmennene i Norge – ROBEEK – Nye regler om statlig kontroll med økonomisk ubalanse. I dette brevets punkt 6 er det listet opp vilkår for å unnlate å føre kommuner på Robek (2. ledd):

Departementet sier at terskelen for å unnlate innmelding skal være høy, det må være klart at det ut fra hensynet til kommunens økonomiske balanse ikke er nødvendig å kontrollere kommunens budsjett og låneopptak.

Bø kommune har oversendt urevidert regnskap til Statsforvalteren. Av denne oppstillingen fremgår det at Bø kommune har et disposisjonsfond på 53,12 MNOK og et ubundet investeringsfond på 177,02 MNOK.

Egenkapital:

2020: 228,11 MNOK

2021: 486,9 MNOK

2022: 461,8 MNOK

Bankinnskudd

2020: 49,49 MNOK

2021: 60,5 MNOK

2022: 190,7 MNOK

Kortsiktig gjeld:

2020: 70,8 MNOK

2021: 77,2 MNOK

2022: 81,8 MNOK

Statsforvalteren i Nordland gjør selvsagt sine egne vurderinger mht. KL§28-1 2. ledd, men vi mener disse tallene peker i retning av at det ikke er nødvendig at Bø skal underlegges særskilt kontroll og godkjenning.

I alt er 23,3 millioner kroner ført mot disposisjonsfondet i 2022. Bø kommune har satset for å få til folkevekst gjennom bruk av flere utradisjonelle incentiver. Disse vil først få virkning når folketallsendringen slår inn for alvor.

- Bø kommune har bidratt med 3,0 MNOK til bredbåndutbygging av egne midler. Pengene har gått til å gi befolkningssvake områder tilgang til moderne internett.
- Bø kommune har vedtatt at barnehagene skal være gratis fra 2023. For 2022 hadde vi halv sats, som ga oss en mindreinntekt på 2,2 MNOK.
- Bø kommune har en lav sats på eiendomsskatt. I 2022 innbrakte dette 2,9 MNOK mindre enn den høyere satsen vi hadde i 2021.
- Bø kommune gir tilskudd til alle barnefødsler i Bø. Barnet får 25.000 ved fødsel og 25.000 når barnet fyller to år, gitt at barnet bor i Bø. Dette kostet 0,5 MNOK.
- I 2022 finansierte vi satsinger i to havner, Steinesjøen og Nykvåg. Dette kostet 0,9 MNOK.
- I 2022 hadde vi negativ avkastning (urealisert) på 6,6 MNOK på plasseringer i aksje-, obligasjon- og rentefond, som er ført mot bufferfond. Så langt i år er de samme fondene opp ca. 10 MNOK.
- I 2023 er det innført grunnrenteskatt for oppdrettsnæringen. Det vil tilføre Bø kommune mer midler som vi ikke har budsjettet med.
- I 2023 får vi større flyktningtilskudd enn vi har budsjettet.

De mange tiltakene Bø kommune har gjennomført har gitt følgende resultater de siste fire kvartal:

		2022K2	2022K3	2022K4	2023K1
Befolkning ved inngangen av kvartalet	K-1867 Bø	2550	2532	2546	2584
Fødde	K-1867 Bø	2	2	5	3
Døde	K-1867 Bø	6	4	6	11
Fødselsoverskot	K-1867 Bø	-4	-2	-1	-8
Innvandring	K-1867 Bø	1	26	10	10
Utvandring	K-1867 Bø	2	6	3	2
Innflytting, innalandsk	K-1867 Bø	18	40	42	29
Utflytting, innalandsk	K-1867 Bø	31	44	11	19
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	K-1867 Bø	-14	16	38	18
Folkevekst	K-1867 Bø	-18	14	38	10
Befolkning ved utgangen av kvartalet	K-1867 Bø	2532	2546	2584	2594

- Vi forventer at rammetilskuddet i 2024 vil øke i størrelsesorden 4-5 MNOK dersom folketallsveksten holder seg ut 2. -4. kvartal 2023.

De satsinger som Bø kommune har gjort gjennom kommunebudsjettet har gitt frukter, men vil selvsagt bli fortløpende evaluert gjennom tertialrapportene og kommende budsjettprosesser. Uansett er handlefriheten til Bø kommune i det korte bildet svært god.

Departementet skrev i sitt brev i januar 2020:

«Adgangen til å unnlate innmelding vil for eksempel kunne komme til anvendelse i saker hvor økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet ikke er vedtatt innen tidsfristen, og økonomien ellers er i balanse.»

Bø kommune skjønner at Statsforvalteren selv vurderer om Bø kommune tilfredsstillende dette kravet. Vi mener å ha godtgjort at Statsforvalteren har tilstrekkelig grunnlag å tilrå departementet at vi ikke listeføres i Robek-registeret.

Riktignok kan vi ikke vise til at regnskapet er gjort opp med overskudd. Vi hadde budsjettet med underskudd, og fikk et noe større underskudd. Årsaken til dette har vi gjort rede for over; Bø kommune har gjort et valg i å satse på å være attraktiv.

Vi imøteser Statsforvalteren i Nordlands vurderinger.

Med vennlig hilsen

Sture Pedersen
Ordfører
Bø kommune

Kine Anette Johnsen
Kommunedirektør (konst)
Bø Kommune

Kopi til:

KomRev Nord IKS
Kontrollutvalget
K-SEKRETARIATET IKS

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Kommunal- og distriktsdepartementet
Postbokss 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kai Andre Blix, 75547906

Orientering om Bø kommunes årsregnskap 2022

Statsforvalteren i Nordland mottok 08.06.2023 et orienteringsbrev fra Bø kommune om at de ville få utfordringer med å vedta årsregnskap for 2022 innen gjeldende frist. En ytterligere utdypning av saken ble sendt Statsforvalteren 22.06.2023.

En utfordrende personalsak i kommunen har preget avslutningen av årsregnskapet. Dette har resultert i at både kommunedirektør og en annen medarbeider har blitt suspendert og fratredt sine stillinger.

Tidligere levert regnskap til revisjonen inneholdt så mange mangler at det ikke lot seg revidere. En samlet vurdering fra revisjonen var: «svært alvorlig», og at det ikke var mulig å gjennomføre revisjon iht. lov, forskrift og gjeldene standarder som følge av et ufullstendig årsregnskap.

Bø kommune har i den forbindelse brukt egne ressurser og ekstern bistand for å rydde opp i manglene slik at de kan levere et forskriftsmessig årsregnskap.

På bakgrunn av disse omstendighetene og ferieavvikling hos revisjonen, vil ikke årsregnskapet være ferdig revidert og klart til behandling i Bø kommunestyre før tidligst 8. september 2023. Det vil si at frist for innlevering av årsregnskap og årsberetning ikke er i henhold til kommuneloven § 14-3, andre ledd og forskrift § 5-16. Kommunen oppfyller dermed objektivt krav i kommuneloven § 28-1, bokstav f) for innmelding i ROBEK.

Statsforvalteren har mottatt urevidert obligatorisk oversikt jf. forskrift § 5-6. Den viser et netto driftsresultat på -24,2 mill. kr. Disposisjonsfond per 31.12.2022 viser 53,12 mill. kr. Statsforvalteren har ikke mottatt fullstendig regnskap med årsberetning fra Bø kommune og kan dermed ikke gjøre en fullstendig bunnlinjekontroll og vurdering av innholdet i årsregnskap 2022. Dette betyr at Statsforvalteren ikke kan vurdere om kommuneloven §28-1, andre ledd kan komme til anvendelse.

Med hilsen

Merete Troli (e.f.)

Kai Andre Blix

kst. kommunal- og beredskapsdirektør

seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Bø kommune

Rådhuset

8475

Straumsjøen

Fra: Knut Teppan Vik <knut.teppan.vik@komrevnord.no>

Sendt: onsdag 16. august 2023 10:19

Til: Knut Roar Johansen

Kopi: Inge Johannessen

Emne: SV: Bø

Hei,

Når det gjelder forvaltningsrevisjonsrapporten som er under utarbeidelse, kan vi ikke annet enn å beklage forsinkelsen. Det er naturligvis uheldig at denne ikke foreligger i tide til at det kontrollutvalget

som har bestilt den, får behandlet den. Som jeg redegjorde for tidligere i dag, er det nå likevel slik at sluttdialogen med kommuneadministrasjonen har blitt innledet – og det må anses realistisk at rapporten

foreligger i ferdig form i løpet av september måned.

Med vennlig hilsen

Knut Teppan Vik

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

KomRev NORD IKS

Besøksadresse: Vestregata 33, 9008 TROMSØ

E-post: ktv@komrevnord.no

Tlf 776 00 525/988 19 114

Fra:

Bø kommune
v/ordfører

Deres ref.:
Vår ref.: 20/23/430/1.1/KRJ

Saksbeh.: Knut Roar Johansen
E-postadr.: knut@k-sek.no

Telefon: 95 10 90 02
Dato: 16.08.2023

VALG AV KONTROLLUTVALG – FELLES VARALISTE OG PERSONLIGE VARA

Høstens kommunevalg nærmer seg og vi finner grunn til å gi viktig informasjon om valg av varaliste til kontrollutvalget.

Valg til utvalget er regulert av kommunelovens §§ 7-5 til 7-7. En del kommuner har hatt felles lister, og noen har hatt lister med personlige vara.

Kommunaldepartementet er av den oppfatning at man ikke kan vedta en felles varaliste, eller vedta personlige vara, men må velge en liste med nummererte vara for hver gruppe (formelt vedtatt valgsamarbeid).

Spørsmålet om varalisten til kontrollutvalget tatt opp i denne uttalelsen fra departementet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-7-5-til-7-7-sporsmal-om-valg-av-varamedlemmer-til-kontrollutvalg/id2699296/>

Det sies her:

Du stiller først spørsmål om det er adgang til å velge personlige varamedlemmer til kontrollutvalget.

De relevante reglene om valg til folkevalgte organer, inkludert kontrollutvalget, følger av §§ 7-5 til 7-7.

I §§ 7-5 og 7-6 er hhv. kravene til listene og valgoppgjør ved forholdsvalg regulert. Det følger av § 7-6 femte ledd at hver liste skal tildeles varamedlemmer og at disse plassene skal fordeles i samsvar med andre og tredje ledd. I andre ledd bestemmes det at (vara)medlemmene pekes ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget. I tredje ledd stilles det nærmere krav til kjønnsbalanse. Reglene innebærer altså at hver liste skal ha varamedlemmer i rekkefølge, og ikke i form av personlig vara.

I § 7-7 er avtalevalg regulert. Det følger av bestemmelsens andre ledd at valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ www.k-sek.no	Hovedkontor: Fylkeshuset TROMSØ Tlf. 45 96 04 75/ 91 69 18 42 Org.nr. 988 064 920	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 48 03 83 83	Avdelingskontor: Ringv. 1 9300 FINNSNES Tlf. 91 35 19 94	Avdelingskontor: Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Avdelingskontor: Fylkeshuset 8048 BODØ Tlf. 91 36 09 38
--	---	---	--	---	---

varamedlemmer. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene. Selv om det i ordlyden ikke er eksplisitt sagt at varamedlemmer skal velges i rekkefølge, og ikke som personlige varamedlemmer, mener departementet at bestemmelsen klart tyder på et krav om rekkefølge. At loven åpner for å velge to flere varamedlemmer enn faste medlemmer støtter opp under en slik konklusjon. Departementets veiledningsmateriale legger også denne konklusjonen til grunn. I eksempelet på avtalevalg som departementet viser i Konstitueringsrundskrivet 2019 (H-4/19) side 11, er varamedlemmene ført opp i rekkefølge.

Dette vil da innebære at uansett hvem fra den aktuelle listen som har forfall, og uansett metoden for gjennomføring av valget, så skal varamedlemmene innkalles i den nummerorden de er valgt, jf. § 7-10 første ledd.

Du stiller også spørsmål om det er lov med felles varamedlemsliste, uavhengig av parti.

Departementet antar kontrollutvalget i dette tilfellet er valgt ved avtalevalg. Departementet har i lang tid lagt til grunn at det ikke er rettslig adgang med felles varamedlemsliste. Vi viser til Konstitueringsrundskrivet 2019 side 19, hvor det heter at "det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemmer." Departementet ga uttrykk for det samme også i Konstitueringsrundskrivet 2015 (H-12/15).

Ut fra dette er det ikke adgang til å vedta en felles varaliste for kontrollutvalget, eller en liste med personlige vara. Varalisten må vedtas med to eller flere nummererte varamedlemmer for hver gruppering.

Med vennlig hilsen

Knut Roar Johansen
Seniorrådgiver

Kopi: kommunedirektøren

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 08/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

RAPPORTERING FRA REVISOR – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED KOMMUNENS ØKONOMIFORVALTNING 2022; ETTERLEVELSE AV REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

Innstilling til vedtak:

1. Kontrollutvalget tar rapporten fra revisor til orientering.

Saken gjelder:

Lovpålagt kontroll av etterlevelse av regelverk og vedtak ved kommunens økonomiforvaltning.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

- Revisors attestasjonsuttalelse datert 29.06.2023

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

1. INNLEDNING

Regnskapsrevisor har i tidligere lov hatt som hovedoppgave å gjennomføre en finansiell revisjon. Finansiell revisjon vil – grovt sagt – si å kontrollere at kommunens årsregnskap ikke inneholder vesentlige feil. Under finansiell revisjon vil regnskapsrevisor hovedsakelig rette revisjonen mot de delene av økonomiforvaltningen som har betydning for årsregnskapet.

I forbindelse med utarbeidelsen av ny kommunelov mente Stortinget – etter forslag fra lovutvalget og departementet – at det også var behov for en bredere kontroll. Regnsrevisors mandat ble derfor utvidet med en «forenklet etterlevelseskontroll». Dette skal være en fast kontroll av de delene av økonomiforvaltningen som ikke nødvendigvis blir kontrollert under den finansielle revisjonen. Kontrollen skal altså være en kontroll av økonomiforvaltningen i

forlengelsen av den finansielle revisjonen og skal som utgangspunkt rette seg mot de delene av økonomiforvaltningen som revisor ikke har gjennomgått ved sin finansielle revisjon.

Formålet med kontrollen er å bidra til å forebygge og avdekke alvorlige feil og mangler i den sentrale økonomiforvaltningen i kommunen. Dette vil styrke grunnlaget for at kontrollutvalget kan ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jf. bestemmelsen i kommunelovens § 23-2, første ledd, bokstav b.

Bestemmelsen om forenklet etterlevelseskontroll har blitt nedfelt i kommunelovens § 24-9 som sier:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Som det fremgår av bestemmelsen innebærer oppgaven at revisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning «i hovedsak» foregår i samsvar med lover og forskrifter og vedtak. For det første må dette forstås slik at kontrollen rettes mot sentrale deler av økonomiforvaltningen, det vil si hvor feil og mangler vil kunne få vesentlige økonomiske konsekvenser, eller ha stor betydning for tilliten til kommunens økonomiforvaltning. For det andre må dette forstås slik at kontrollen som utgangspunkt rettes mot om grunnleggende og overordnede krav til økonomiforvaltningen etterleves.

Utvidelsen av revisors oppgave må ses på bakgrunn av begrensede økonomiske rammer, og kontrollen skal derfor være forenklet og skal kunne utføres ved hjelp av enkle kontrollhandlinger. Det er ikke et krav om at revisor skal kunne bekrefte at økonomiforvaltningen uten unntak foregår i samsvar med lover og forskrifter mv. Det kreves derfor ikke at revisor skal foreta kontroll av alle detaljer på et område eller i en sak.

Et naturlig utgangspunkt for å kunne uttale seg om økonomiforvaltningen i hovedsak etterlever bestemmelser og vedtak, vil kunne være at revisor ser på om kommunen har systemer for å overholde sentrale lovbestemte krav og kommunens egne reglementer og vedtak, og om systemene følges. Eksempelvis kan dette gjelde om selvkostprinsippet overholdes, at anskaffelser bygger på konkurranse, likebehandling og åpenhet, at finansforvaltningen foregår i samsvar med kommunens finansreglement, og at det ikke foreligger vesentlig finansiell risiko i kommunens finansforvaltning. Andre områder som har vært nevnt er tilskudd private barnehager, tilskuddsforvaltning og kontraktsoppfølging.

Som nevnt i loven skal kontrollen basere seg på en «risiko- og vesentlighetsvurdering». I dette ligger det en vurdering opp mot de sentrale områdene innenfor kommunens økonomiforvaltning, og kontrollen må rettes mot områder der risikoen for vesentlige feil og mangler er størst. Hvilke kontrollhandlinger som skal utføres og hvor langt kontrollhandlingene skal gå for å avdekke eventuell manglende etterlevelse, må bygge på

risiko- og vesentlighetsvurderingen og det som ellers vil følge av god kommunal revisjonsskikk.

Verken loven eller revisjonsforskriften regulerer nærmere i detalj hvordan revisor skal utføre sitt arbeid under kontrollen. Det vil derfor være opp til god kommunal revisjonsskikk å definere de nærmere avgrensningene av innholdet i revisors plikter. Det samme gjelder avklaringer av hvor grensen mellom etterlevelserevisjon og forvaltningsrevisjon skal gå.

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og Den norske Revisorforening (DnR) har i denne sammenheng utarbeidet en standard «God kommunal revisjonsskikk RSK 301 for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden ble gjort gjeldende fra årsregnskapet 2020.

Begrepet «vesentlig betydning for økonomiforvaltningen» er omtalt i RSK 301. I standarden er vesentlighet definert ut fra to forhold:

- Kvantitativ vesentlighet; beløpsstørrelse relatert til kommunen eller enkeltinnbyggere eller en gruppe innbyggere
- Kvalitativ vesentlighet; dreier seg om områder hvor mangler kan ha vesentlig betydning for økonomiforvaltningen på grunn av potensielt omdømmetap og samfunnsmessig aktualitet, selv om manglene ikke har vesentlig beløpsmessig betydning.

Et eksempel på kvantitativ vesentlighet kan være beregning av selvkost. Feil i beregningene vil neppe være vesentlig for regnskapet, men for abonnentene kan det være vesentlig. Kvalitativ vesentlighet med potensielt omdømmetap og samsfunnsmessig aktualitet kan være ved manglende etterlevelse av offentlige anskaffelser. Samfunnsmessig aktualitet kan også være områder kommunestyret er spesielt opptatt av, og det kan være manglende etterlevelse av vedtak på det området.

Revisor skal legge fram sin risiko- og vesentlighetsvurdering for kontrollutvalget til orientering senest 30. juni.

Innholdet i revisors rapportering vil være avgjørende for om det medfører behov for oppfølging fra kontrollutvalgets side av forhold som omhandles i rapporten, herunder om det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjoner eller andre undersøkelser.

2. ATTESTASJONSUTTALELSEN

Det kommer frem av attestasjonsuttalelsen at revisor har kontrollert hvorvidt kommunen har etterlevd reglement for finans- og gjeldsforvaltning hvor revisor har kontrollert

- 1) At det er etablert administrative rutiner for gjeldsforvaltningen jf. reglementets punkt 1.5.
- 1) At rapportering til kommunestyret skjer iht. reglementets punkt 1.6.
- 2) At det er etablert et bufferfond på kr 30 millioner iht. reglementets punkt 3.2.
- 3) At fordelingen av de finansielle instrumentene er iht. tillatte investeringsinstrumenter - del fire av reglementet

Revisor har kontrollert perioden 1.1.22 til 31.12.22

Revisor skriver i sin attestasjonsuttalelse at –

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi grunn til å tro at Bø kommune i det alt vesentlige **ikke** har etterlevd krav i punkt 1.5 og 1.6 i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. For de øvrige kontrollerte kriterier har vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Bø kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Bø kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Revisor har på bakgrunn av ovennevnte konklusjon utstedt revisjonsbrev nr 20. Sekretariatet viser her til egen sak.

3. SEKRETARIATETS VURDERING

I uttalelsen økonomiavdelingen i Bø kommune i forbindelse med forenklet etterlevelseskontroll fremgår det at:

«Vi bekrefter revisjonens funn om at administrative rutiner ikke er blitt utarbeidet, ref punkt 1,5 i vårt finansreglement. Dette vil bli utarbeidet nå i 2023

Revisjonens funn om at kriteriene om rapportering til kommunestyret delvis var etterlevd bekreftes. Tertial 1 ble levert, men uten informasjon om eventuelle avvik mellom krav i reglement og den faktiske forvaltningen til kommunestyret.

I formannskaps møte i april 2022, informertes der muntlig av vi bevisst avvek fra reglementets tillatte rammer for de aktuelle aktiva risikoklasser.

«Dette burde også vært omtalt i forbindelse med tertialrapport 1 til kommunestyret. Vi tar revisjonens funn til etterretning. Tertial 2, der stemmer revisjonens funn, at ingen rapport ble gitt.»

Etter § 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal kontrollutvalget påse at «regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp».

Ut fra dette er sekretariates vurdering at kontrollutvalget tar revisors rapport som gjelder forenklet etterlevelseskontroll for 2022 til orientering, og at revisors funn følges opp av kontrollutvalget som egen sak ved behandling av revisjonsbrev nr. 20.

Svolvær, 04.07.2022

Knut Roar Johansen
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i
Bø kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Bø kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Kontroll av etterlevelse av reglement for finans- og gjeldsforvaltning hvor vi kontrollerer om kommunen

1. At det er etablert administrative rutiner for gjeldsforvaltningen jf. reglementets punkt 1.5.
2. At rapportering til kommunestyret skjer iht. reglementets punkt 1.6.
3. At det er etablert et bufferfond på kr 30 millioner iht. reglementets punkt 3.2.
4. At fordelingen av de finansielle instrumentene er iht. tillatte investeringsinstrumenter – del fire av reglementet

Vi har kontrollert perioden 1.1.22 til 31.12.22.

Kriterier er hentet fra:

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring (ISQM) 1 Kvalitetsstyring for revisjonsforetak som utfører revisjon eller forenklet revisorkontroll av regnskaper, eller andre attestasjonsoppdrag eller beslektede tjenester har KomRev NORD IKS et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat

sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Med hensyn til krav i kommunens reglement om finans- og gjeldsforvaltning om at det skal etableres administrative rutiner for gjeldsforvaltningen jf. reglementets punkt 1.5, finner vi at kommunen **ikke** oppfyller dette.

Med hensyn til krav i kommunens reglement om finans- og gjeldsforvaltning om at det skal rapporteres til kommunestyret iht. reglementets punkt 1.6, finner vi at kommunen **ikke** oppfyller dette.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi grunn til å tro at Bø kommune i det alt vesentlige ikke har etterlevd krav i punkt 1.5 og 1.6 i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. For de øvrige kontrollerte kriterier har vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Bø kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Bø kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Harstad 29. juni 2023

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Til
KomRev NORD IKS
v/Helga Mæhlum Arntzen

Uttalelse fra ledelsen vedrørende forenklet etterlevelseskontroll av «Reglement for finans- og gjeldsforvaltning» i Bø kommune.

Ledelsens ansvar

1. Vi er kjent med, og har oppfylt vårt ansvar for å utforme og iverksette en hensiktsmessig intern kontroll for å sikre etterlevelse av lov, forskrift, egne reglementer og vedtak for «Reglement for finans- og gjeldsforvaltning»
2. Vi bekrefter at vi har gitt revisor all informasjon som er relevant og vesentlig for forenklet etterlevelseskontroll av «Reglement for finans- og gjeldsforvaltning» og som vi er kjent med.

Straume, den

Kine Anette Johnsen
konstituert kommunedirektør

KOMREV NORD IKS
Sjøgata 3

9405 HARSTAD

Deres ref:

Vår ref
2020/2041-16

Saksbehandler
ØKO/FRJ

Dato
28.06.2023

Forenklet etterlevelseskontroll 2022

Vi bekrefter revisjonens funn om at administrative rutiner ikke er blitt utarbeidet, ref punkt 1,5 i vårt finansreglement. Dette vil bli utarbeidet nå i 2023

Revisjonens funn om at kriteriene om rapportering til kommunestyret delvis var etterlevd bekreftes.

Tertial 1 ble levert, men uten informasjon om eventuelle avvik mellom krav i reglement og den faktiske forvaltningen til kommunestyret.

I formannskaps møte i april 2022, informertes der muntlig av vi bevisst avvek fra reglementets tillatte rammer for de aktuelle aktiva risikoklasser.

Dette burde også vært omtalt i forbindelse med tertialrapport 1 til kommunestyret.

Vi tar revisjonens funn til etterretning.

Tertial 2, der stemmer revisjonens funn, at ingen rapport ble gitt.

Med vennlig hilsen

Frode Josefsen
Konsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 09/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

REVISJONSBREV NR. 20 – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL, ETTERLEVELSE AV REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

Innstilling til v e d t a k:

- Kontrollutvalget oversender nummert revisjonsbrev nr. 20 til kommunedirektøren, og ber om skriftlige redegjørelse som omhandler planlagte tiltak for å lukke avvik som omtalt i revisjonsbrevet. Redegjørelsen oversendes kontrollutvalget innen 25.10.2023*
- Kommunedirektøren bes oversende svaret til kontrollutvalget i kopi til regnskapsrevisor i KomRev NORD. Regnskapsrevisor bes gi kontrollutvalget en vurdering av svaret fra kommunedirektøren.*

Saken gjelder:

Behandling av revisjonsbrev nr. 20

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg: Revisjonsbrev nr. 20 av 29.06.2023.
Uttalelse fra økonomiavdeling av 28.06.23
- B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

1. Bakgrunn for saken

Vi viser til revisjonens brev av 29.06.2023 – Revisjonsbrev nr.20 – forenklet etterlevelseskontroll for 2022. Revisor skal i henhold til revisjonsstandard, RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen punkt 17, kommunisere til kontrollutvalget i nummerert brev hvis vi avdekker avvik som fører til en modifisert uttalelse.

Ifølge kommunelovens § 24-7 påhviler det revisor en informasjonsplikt for en rekke forhold overfor kontrollutvalget. Rapporteringen skal skje skriftlig i form av fortløpende nummererte brev, med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon i § 3 en plikt til å påse at skriftlige påpekninger fra revisor blir fulgt opp.

Reisor har foretatt kontroller ved å etterspørre relevant dokumentasjon, samt gjort undersøkelser mot regnskapet. På bakgrunn av dette er det gjort følgende funn, som kommunedirektør ble bedt om å komme med tilbakemelding på.

- Revisor fant at kommunen **ikke** har etterlevd kriteriet om etablering av administrative rutiner i reglementets punkt 1.5
- Revisor fant at kommunen **kun til en viss grad, men i all hovedsak ikke** har etterlevd kriteriene om rapportering til kommunestyret iht. reglementets punkt 1.6
 1. Det er gitt en rapport til kommunestyret for 1.tertial.

Revisor ser av det som ligger ved tertialrapport 1 at det gis en oversikt over en del sentrale nøkkeltall og utviklingen for gjeldsporteføljen til kommunen, samt at det foreligger en avkastningsrapport for kommunens finansielle midler (kun de midlene som stammer fra salget av aksjer i Vesterålskraft).

Revisor kan **ikke** se at rapporteringen inneholder en beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt med målene og kravene i reglementet. Eller at rapporten opplyser om avvik mellom krav i reglement og den faktiske forvaltningen, og hvordan avvik er håndtert.

Det er **ikke** gitt en rapport til kommunestyret for 2.tertial

På bakgrunn av de utførte kontrollene, samt kommunens tilbakemelding, har revisor gitt følgende konklusjon med forbehold.

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi grunn til å tro at Bø kommune i det alt vesentlige **ikke** har etterlevd krav i punkt 1.5 og 1.6 i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. For de øvrige kontrollerte kriterier har vi ikke blitt oppmerksomme på noe

2. Sekretariatets vurdering

I forbindelse med kontrollen har kommunedirektør og økonomiavdelingen i skriv av 28.6.23 gitt tilbakemelding til revisor hvor det kommer frem at

«Vi er kjent med, og har oppfylt vårt ansvar for å utforme og iverksette en hensiktsmessig intern kontroll for å sikre etterlevelse av lov, forskrift, egne reglementer og vedtak for «Reglement for finans- og gjeldsforvaltning»

Økonomiavdelingen ved konulent Frode Josefsen skriver i brev av 28.6.23 at:

*«Vi bekrefter revisjonens funn om at administrative rutiner ikke er blitt utarbeidet, ref punkt 1,5 i vårt finansreglement. Dette vil bli utarbeidet nå i 2023
Revisjonens funn om at kriteriene om rapportering til kommunestyret delvis var etterlevd bekrefte.»*

Forslag til vedtak i denne saken innebærer at kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse om planlagte tiltak for å sikre en intern kontroll for å sikre etterlevelse av lov, forskrift, egne reglementer og vedtak for «Reglement for finans- og gjeldsforvaltning

Kontrollutvalget har en plikt til å rapportere til kommunestyret dersom avvik avdekket i nummererte revisjonsbrev ikke følges opp tilfredsstillende, jf. § 3 i Forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvorvidt saken bør rapporteres særskilt eller følges opp på annen måte avgjøres når svar og vurderinger som nevnt ovenfor foreligger.

Når svar foreligger fra kommunedirektøren bes revisjonen gi kontrollutvalget en vurdering av dette.

Forslag til vedtak er utformet med bakgrunn i ovennevnte vurdering.

Svolvær, den 12.07.2023

Knut Roar Johansen
seniorrådgiver

Til
Kontrollutvalget i Bø kommune

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	394	Helga Mæhlum Arntzen hma@komrevnord.no	77 60 05 12	29.6.2023

REVISJONSBREV NR 20 – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2022

Vi har kontrollert Bø kommunes etterlevelse av kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Følgende vurderingskriterier ble lagt til grunn:

1. At det er etablert administrative rutiner for gjeldsforvaltningen jf. reglementets punkt 1.5.
2. At rapportering til kommunestyret skjer iht. reglementets punkt 1.6.
3. At det er etablert et bufferfond på kr 30 millioner iht. reglementets punkt 3.2.
4. At fordelingen av de finansielle instrumentene er iht. tillatte investeringsinstrumenter – del fire av reglementet

Våre funn:

Vi har gjort kontroller ved å etterspørre relevant dokumentasjon, samt gjort undersøkelser mot regnskapet. På bakgrunn av dette gjorde vi følgende funn, som kommunedirektør ble bedt om å komme med tilbakemelding på.

1. Vi fant at kommunen **ikke** har etterlevd kriteriet om etablering av administrative rutiner i reglementets punkt 1.5
2. Vi fant at kommunen **kun til en viss grad, men i all hovedsak ikke** har etterlevd kriteriene om rapportering til kommunestyret iht. reglementets punkt 1.6
 - a. Det er gitt en rapport til kommunestyret for 1.tertial.
 - b. Vi ser av det som ligger ved tertialrapport 1 at det gis en oversikt over en del sentrale nøkkeltall og utviklingen for gjeldsporteføljen til kommunen, samt at det foreligger en avkastningsrapport for kommunens finansielle midler (kun de midlene som stammer fra salget av aksjer i Vesterålskraft). Vi kan **ikke** se at rapporteringen inneholder en beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt med målene og kravene i reglementet. Eller at rapporten opplyser om avvik mellom krav i reglement og den faktiske forvaltningen, og hvordan avvik er håndtert.
 - c. Det er **ikke** gitt en rapport til kommunestyret for 2.tertial

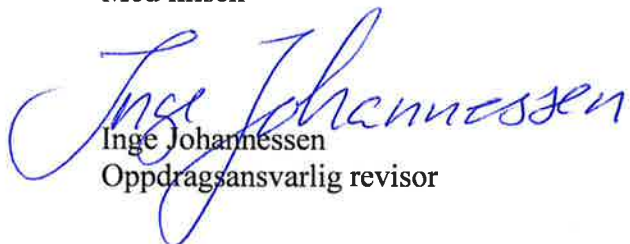
Kommunedirektør tilsvar følger som eget vedlegg.

På bakgrunn av de utførte kontrollene, samt kommunens tilbakemelding, har vi gitt følgende konklusjon med forbehold.

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi grunn til å tro at Bø kommune i det alt vesentlige **ikke** har etterlevd krav i punkt 1.5 og 1.6 i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. For de øvrige kontrollerte kriterier har vi ikke blitt oppmerksomme på noe

som gir oss grunn til å tro at Bø kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning.

Med hilsen

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Kommunedirektøren i Bø kommune

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 10/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

KOMMUNEDIREKTØRENS SVAR SAK 22/22 - KOMMUNENS ARBEID MED «MOBBESAKER» I GRUNNSKOLEN

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget finner Kommunedirektørens svar av 15.3.2023 som tilfredsstillende oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak 22/22, og tar saken til orientering.

Saken gjelder:

Oppfølging av sak 22/22

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Kommunedirektørens svarbrev av 15.3.2023

Saksutredning:

Kontrollutvalget traff i møte 30.11.2022 slikt vedtak i sak 22/22:

1. *kommunedirektør bes gi en skriftlig redegjørelse på de tema som er beskrevet i saksfremlegget til sak 22/22.*
2. *Svar oversendes K-Sekretariatet innen 15.3 2023*

I kontrollutvalgssak 22/22 skrev man at følgende tema vil være relevant i en redegjørelse til kontrollutvalget:

- Redegjørelse for antall saker siste to år.
- Om Statsforvalter har vært involvert som følge av manglende oppfølging fra kommunen.
- Om hvilken informasjon kommunen /skolen har gitt til foresatte om rettigheter etter loven.
- Om kommunen har revidert ordensreglementet i skolene med tanke på bruk av mobiltelefon i skoletiden.
- Om det er innført egne tiltak mot digital mobbing.

Kommunedirektør ved skole- og barnehagesjef Hans Kristian Pettersen har i brev av 15.3.23 gitt tilbakemelding på kontrollutvalgssak 22/22. Det er her redegjort for de tema som ble beskrevet i sak 22/22, og det vises til vedlegg.

K-Sekretariatets vurdering:

K-Sekretariatet finner svaret fra kommunedirektør tilfredsstillende, og foreslår at kontrollutvalget tar tilbakemeldingen fra Kommunedirektøren og skole- og barnehagesjef Hans Kristian Pettersen til orientering.

Svolvær, 14.08.2023

Knut Roar Johansen
seniorrådgiver

Kontrollutvalget

Deres ref:

Vår ref
2022/6-26Saksbehandler
SB/HKPEDato
15.03.2023

Svar-Oversendelse kommunedirektør - Kontrollutvalgssak 22/22: Kommunens arbeid med mobbesaker i grunnskolen

1. Redegjørelse for antall saker siste to år

De siste to årene har det vært registrert følgende mobbesaker på skolene i Bø:

- Bø U-skole. - 70 elever – registrert 3 saker på to år
- Steine skole- 65 elever-registrert 1 sak+ undersøkt to saker som det ikke ble nødvendig å bruke prosedyre på.
- Straume skole- 65 elever-registrert 3 saker+ undersøkt to saker som det ikke ble nødvendig å bruke prosedyre på
- Eidet skole-30 elever-registrert 1 sak.

Oppsummert betyr dette at vi har registrert og jobbet med 8 saker de siste to årene. Vi har i tillegg hatt fire saker som ble avsluttet uten at vi tok i bruk mobbeprosedyren vår.

2. Har statsforvalteren vært involvert

Statsforvalteren har vært involvert i en sak i løpet av perioden. Saken var todelt, og involverte § 9A-holding av elev, og klage på manglende spesialundervisning. Klager fikk ikke medhold i denne saken.

3. Hvilken informasjon kommunen har gitt til foresatte etter loven.

Bø kommune har gitt god og utfyllende informasjon til foresatte om rettigheter etter loven. Informasjon er gitt generelt til hele foreldregruppene i foreldremøter muntlig + utdeling av brosjyre. Informasjon om mobbeprosedyren, lovverk og rettigheter er lagt ut på skolenes digitale plattformer(Fronter, itslearning og hjemmeside. Noen skoler har også delt ut og brukt [:skriv- til- foreldrene-om-skolemiljø.pdf \(udir.no\)](#) Informasjon til foresatte som er berørt av mobbing gis ved at man i møter går gjennom mobbeprosedyren, og ved at all dokumentasjon blir gitt til foresatte. Ved skolestart hver høst gjennomgås mobbeprosedyren i felles personalmøte med alle ansatte på våre skoler.

4. Revidert ordensreglement i skolene med tanke på bruk av mobiltelefon i skoletiden.

Kommunens felles ordensreglement for skolene ble revidert og trådte i kraft 04.02.2016. Skolemiljøutvalget ved Bø U-skole vedtok den 24.11.2016 følgende endring-som ordensreglementet åpnet for:

Sak 8/2016 Ordensreglement

§3 Virkeområde: «...Ordensreglementet kan ikke fravikes, med unntak av punkt 4.10 etter vedtak i Skolemiljøutvalget....»

§4 Regler for å skape et godt arbeidsmiljø i klasse og på skole, Punkt 4.10: Private gjenstander inkludert elektroniske gjenstander som er unødvendige for opplæringen skal ligge i skolesekken om de må bringes med til skolen. Elektroniske gjenstander skal være avslått og ikke synlig i skoletiden. Tas private gjenstander med på skolen, er dette på eget ansvar.

Det foreligger ikke noe vedtak om fravikelse i fht. § 4 punkt 4.10 for Bø ungdomsskole (jf. Ref. fra SMU 13.10.2015 Sak 3/15 Høring: Nytt ordensreglement for grunnskolene i Bø).

Vedtak – endring av punkt 4.10: Elevene får lov til å ha mobiltelefonen framme før skolen starter om morgenen, og i tillegg i friminuttene. Telefonen SKAL oppbevares avslått og ikke synlig i timene. Unntak er når lærer gir tillatelse til bruk av mobiltelefonen i undervisningssammenheng. Tas private gjenstander med på skolen, er dette på eget ansvar.

Denne endringen innebærer at elevene fikk MER tilgang til mobiltelefonene i skoletida enn før. Forslaget om dette ble fremmet av foreldrerepresentanter.

(Skolemiljøutvalget har denne sammensetninga i hht. **Opplæringslova § 11-1a. Skolemiljøutval ved grunnskolar**

Ved kvar grunnskole skal det vere eit skolemiljøutval. I skolemiljøutvalet skal elevane, foreldrerådet, dei tilsette, skoleleiinga og kommunen vere representerte. Skolemiljøutvalet skal vere sett saman slik at representantane for elevane og foreldra til saman er i fleirtal.

Pga. at flere elever ikke overholdt regelen om å oppbevare telefonen "avslått og ikke synlig i timene", innførte ungdomsskolen mobilhotell, der elevene må levere inn telefonene før 1.time starter og etter hvert friminutt. Formuleringa "ikke synlig" var for vag, og ga rom for unødig kverulering rundt regelen.

Barneskolene har gjort følgende endringer i ordensreglementet vedr. mobilbruk:

Steine skole:

Følgende regel for mobilbruk gjelder: Det er ikke tillatt å ha med ulovlige gjenstander på skolen. Dette vil for eksempel gjelde våpen og farlige gjenstander. Mobiltelefon kan tas med på skolen, men skal ikke brukes i skoletida. Hvis elever har behov for å bruke telefonen, skal dette skje i samråd med kontaktlærer. Skader på private verdisaker vil ikke bli erstattet av skolen. Hvis telefonen brukes i skoletida, uten avtale, kan den inndras og foreldrene må hente den. Skoletida betyr fra du kommer på skolen og til du forlater.

5. Egne tiltak mot digital mobbing

IT avdelinga har sperret enkelte sider på elevnettverket. Vi får ei liste fra politiet om hvilke sider dette gjelder. Skolene har også informert foresatte om flere nettstedet som er mer eller mindre designet for digital mobbing. Alle elevmobiler står parkert i mobilhotell i undervisningstida på U-skolen, mens elevene på barnetrinnet har lov til å ha dem med, og kan bruke den i samråd med kontaktlærer hvis nødvendig

Når vi vet at elever har brukt mobil til mobbing/ulovligheter får de totalforbud mot å bruke mobil i skoletida i en avgrensa periode. Dersom foresatte ikke inndrar mobilen i denne perioden gjør skolen det (i hele skoletida).

Skolene samarbeider med politiets avd. for forebyggende arbeid blant unge. De har bl.a. deltatt på møter med elever og foresatte involvert i digital mobbing.

Det er avholdt temamøter for foresatte og elever om nettvett, bl.a. "Delbart"- der det er hentet inn eksterne aktører som medhjelpere/kursholdere. Oppmøtet på disse temamøtene har vært variabelt.

Elevundersøkelsen.

Det er riktig at vi hadde en høy score på elevundersøkelsen skoleåret 2020-21. Hele 12% på 10 trinn svarte at de ble mobbet av andre elever på skolen de siste månedene. Bø U-skole behandlet to mobbesaker dette skoleåret. Det betyr at det sannsynligvis var flere saker enn skolen klarte å oppdage. Alle skolene i Bø kommune har nå laget egne prosedyrer for hvordan de skal jobbe med resultatene fra elevundersøkelsen. Det er satt av mer tid til teamlederne og lærerne ved alle skolene slik at de kan få bedre tid til å studere resultatene. Dette er en del av vår deltakelse i oppfølgingsordningen som er et statlig tiltak for kommuner som har resultater under gjennomsnittet på enkelte indikatorer. Vi har deltatt i denne ordningen siden høsten 2020 og avslutter våren 2023.

Den siste elevundersøkelsen som vi deltok på var skuffende. Ikke resultatmessig, men tilgangen til å se resultatene per skole er borte. Tallene fra små skoler er skjernet på grunn av personvern. Tilbakemeldingene til Udir har vært mange, og de jobber nå med å få ei endring på dette.

Det er utarbeidet følgende prosedyrer vedr. § 9Ai Bø kommune:

Vedlegg 1. Mobbeprosedyre i henhold til nytt lovverk.

Vedlegg 2. Maler til bruk i mobbesak. Meldeskjema, handlingslogg, aktivitetsplan, evaluering av aktivitetsplan, oppfølging etter avsluttet aktivitetsplan, evaluering av aktivitetsplan

Vedlegg 3. Anonymisert mobbesak ved Bø U-skole.

Bø i Vesterålen den 14.03.2023

Med vennlig hilsen

Gunnstein Flø Rasmussen
Kommunedirektør

Hans Kristian Pettersen
Skole- og barnehagesjef

f

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 11/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – DRØFTING OG INNSPILL TIL MULIGE PROSJEKTER PERIODEN 2024 - 2027

Innstilling til vedtak:

1. Kontrollutvalget gir innspill til følgende aktuelle prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden 2024-2027:
 - a) .
 - b) .
 - c) .
 - d) .
 - e) .
2. Innspillene medtas og vurderes av sekretariatet opp mot øvrige kilder og aktuelle prosjekter i forslaget til plan.

Saken gjelder:

Drøfting og innspill fra avtroppende kontrollutvalg til mulige prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden 2024-2027

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:

Saksfremlegg:

1. INNLEDNING

I henhold til kommuneloven §§ 23-2, 22-3 og 23-4 plikter kontrollutvalget å få gjennomført forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Kontrollutvalget skal utarbeide en plan, som

skal gjelde for kommunestyreperioden. Planen skal vedtas av kommunestyret. Forslag til konkret plan vil bli lagt frem for kontrollutvalg og kommunestyre i første halvdel av 2024.

Det endelige forslag til plan vil basere seg et flere kilder, herunder:

- Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner (og tilsyn)
- Kommunens tidligere analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024
- Endringer i risikobildet.
- Kommunens årsberetning for 2022
- Erfaringer og innspill
- Offentlige databaser, som KOSTRA, kommunebarometeret og produksjonsindeksen

Formålet med denne saken er å åpne for erfaringer, drøftelser og innspill fra avtroppende kontrollutvalget til aktuelle tema for revisjon og eierskapskontroll for planperioden 2024-2027.

Sekretariatet vil også høre med kommunens revisorer, kommunedirektør og gruppelederne i kommunestyret om innspill til mulige prosjekter.

2. FORVALTNINGSREVISJON

Noe forenklet kan man si at forvaltningsrevisjoner er systematiske kontroller som foretas for å se om kommunen etterlever de krav og mål som stilles til kommunens virksomhet.

Formålet med forvaltningsrevisjon er i hovedsak å bidra til læring og derigjennom å sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på. Videre kan forvaltningsrevisjoner bidra til en bedre og mer effektiv kommune og å gi kommunestyret informasjon om tilstanden på de enkelte forvaltningsområder.

Kommunen har ikke ressurser til å gjennomføre revisjoner på alle virksomhetsområdene i kommunen og det er heller ikke en hensiktsmessig ressursbruk. Det skal derfor velges ut områder for revisjon og disse skal nedfelles i en plan for forvaltningsrevisjon, som vil gjelde for kommunestyreperioden.

Etter loven skal utvelgelsen av områder for revisjon skje etter en vurdering av «risiko og vesentlighet». Sagt forenklet innebærer dette at utvelgelsen skal skje ut fra en vurdering av hvilke områder man antar en kontroll har best nytte. Kjerneområdet for forvaltningsrevisjon er virksomheten som drives av kommunens administrasjon.

Når det gjelder forvaltningsrevisjoner er det i de to siste planperiodene gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner:

• Iverksettelse av politiske vedtak	2007
• Barneverntjenesten	2008
• Bø kommunes håndtering av investeringsprosjekter	2011
• Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen	2013
• Arbeidsmiljø og sykefravær PLO	2015
• Offentlige anskaffelser	2017
• Forebyggende arbeid blant barn og unge	2018
• Investeringsprosjektet kai Hovden	2020
• Kvalitet i sykehjemstjenestene	2021 (ikke ferdigstilt)

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at en tidligere revisjon ikke utelukker ny revisjon av området, dersom man mener det fortsatt er behov.

3. EIERSKAPSKONTROLL

I henhold til kommuneloven §§ 23-2 og 23-4 plikter kontrollutvalget også å få gjennomført eierskapskontroller og utarbeide en plan for dette. Også planen for eierskapskontroll skal vedtas av kommunestyret.

En eierskapskontroll er en kontroll av eierstyringen i et selskap, dvs. om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskapet, gjør dette i samsvar med gjeldende regler, kommunestyrevedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. § 23-4.

Kommunene har imidlertid også skilt ut virksomhet i selskap, som driver forvaltning på vegne av kommunen, f.eks. i renovasjonsselskap, eiendomsselskap, eller arbeidsmarkedsbedrifter.

Kommuner kan også drive virksomhet i andre former, f.eks. gjennom oppgavefelleskap og øvrige samarbeid. Også disse kan være gjenstand for revisjon og kontroll.

Det er imidlertid ikke alle selskap og enheter som omfattes. Skal man kunne revidere selskapet/enheten er man avhengig av å ha innsyn. Kommuneloven § 23-6 sier i denne sammenheng at kontrollutvalgets og revisors innsynsrett er begrenset til:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefelleskap
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

I praksis er begrensningen i bokstav d viktig, da statlig eller privat medeierskap utelukker innsynsrett, likegyldig av hvor stor den øvrige eierandelen er, jf. at kommunen/fylkeskommunen skal eie «alle aksjer».

Sekretariatet finner det formålstjenlig å gi en oversikt over de selskaper som er aktuelle og en oversikt over tidligere gjennomførte revisjoner og kontroller i kommunen.

Etter note 7 til regnskapet, har kommunen eierinteresser i følgende selskap:

Selskapets navn	Henvi- sing		Antall aksjer	Balanseført	
	balansen	Eierandel i selskapet		31.12.2021	Balanseført 31.12.2020
Egenkapitalinnskudd Komrev Nord	221152010	1,37%		62485	62485
Egenkapitalinnskudd K-sekretar	221152011	1,38%		11762	11762
Egenkapitalinnskudd Reno-Vest IKS	221152012	8,70%		2 337647	2 337647
Vesterålskraft AS	221200003	35,00%	350	0	10 500 0{10
Egga Utvikling AS	221200004	0,60%	25	25190	25190
Vesterålsprodukter AS	211200007	6,25 %		260 000	260000
Visit Vesterålen	221200008			35000	
Radio Bø AL	221200009			2000	2000
Steinesjøen egenesentral AS	221200010	8, 2 %	90	90000	90000
Biblioteksentralen AL	221200011			900	900

Også planen for eierskapskontroll skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering og må rette seg mot de samme selskapene som kommunen har innsynrett i, jf. det som er sagt ovenfor.

4. HVEM UTFØRER REVISJON OG KONTROLL - HVOR MYE RESSURSER ER TIL RÅDIGHET

Både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil utføres av KomRev Nord som er kommunens valgte revisor. Ut fra erfaring vil timeantallet normalt innebære at det er rom for 3 prosjekter (om lag 750 timer) i valgperioden. Ytterligere prosjekter kan selvfølgelig gjennomføres, men det forutsetter at disse finansieres særskilt ut over det timeantall som er til rådighet gjennom deltakelsen i KomRev Nord IKS. Det endelige forslaget til plan vil imidlertid ta utgangspunkt i de ressurser som normalt er til rådighet.

Erfaring er at det i de fleste kommuner dukker opp uforutsette saker, eller forhold, som endrer risikobildet og som vil nødvendiggjøre at det anvendes ressurser til revisjon. Det er derfor viktig at planen også utformes med en viss fleksibilitet, slik at det tas høyde for uforutsette endringer i planperioden.

4. ANDRE SAKER

I kontrollutvalget skilles det mellom oppgaver som kontrollutvalget *skal* gjøre og *kan* gjøre. Utover de oppgaver som er hjemlet i lov og forskrift kan kontrollutvalget behandle «andre saker» som faller inn under kontroll og tilsynsfunksjonen. Dette er ikke en vedtakskontroll, og utvalget tar heller ikke stilling i enkeltsaker. Utvalget har i planperioden behandlet blant annet følgende saker:

- ✓ Reglement for kontrollutvalget
- ✓ Varslingsrutiner
- ✓ Havneforvaltning
- ✓ Vertskommunesamarbeid og kontrollutvalgets tilsynsansvar
- ✓ Saksbehandlingstid og gebyrer i byggesaker
- ✓ Kommunenes arbeid med mobbesaker i grunnskolen
- ✓ Undersøkelse av rammeavtaler (sak i møte 30.8.23)

5. OPPSUMMERING

Kontrollutvalget drøfter i møtet mulige prosjekter på bakgrunn av det ovenstående og ut fra medlemmenes vurderinger og erfaringer med kommunen.

Sekretariatet vil medta innspillene til mulige prosjekter i den endelige planen, som også vil medta øvrige innspill og kilder.

Svolvær, 22.08.2023

Knut Roar Johansen
Seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 12/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

ORIENTERINGSSAK – EIERSTYRING BØ KOMMUNE

Innstilling til vedtak:

Saksopplysningene tas til orientering.

Vedlegg:

- Note 7 regnskap 2021 – oversikt aksjer og andeler
- Epost av 3.8.23 fra prosjektleder Geir Bjørn Nilsen

Saksutredning:

Det fremgår av § 26-1 i kommuneloven at kommunen skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde:

- a) Kommunens prinsipper for eierstyring,
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene under bokstav b

Meldingen skal blant annet gi oversikt over interkommunale samarbeid og selskap kommunen har eierinteresser i, og skal øke bevisstheten rundt forvaltningen av eierskapet.

Kommuneloven regulerer ikke innholdet i kommunenes eierstyring. Lovgivningen som gjelder for den enkelte selskapsform gir noen rammer og regler. Utover dette er selve utøvingen av eierstyringen opp til den enkelte kommune.

En stadig større del av kommunal virksomhet settes ut i kommunale selskaper. Det er derfor avgjørende at kommunen har et bevisst forhold til eierskapet og styringen av dette. En rapport fra Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) fra 2015 viser at flere kommuner har utfordringer med å få til en bred folkevalgt forankring av eierstyringen og manglende involvering av kommuneadministrasjonen. Selskapene har ofte komplekse eierstrukturer som kan gjøre det vanskelig å holde oversikt og fordele ansvar. Dette kan medføre en risiko for at

den politiske kontrollen blir svekket. Dårlig eierstyring kan føre til at innbyggerne ikke får det tilbudet politikerne ønsker.

Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten til et selskap, medfører det også overføring av styringsrett til selskapet. Kommunestyret har likevel det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet, også den som drives av de kommunaleide selskapene. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å trekke opp virksomhets- og forretningsstrategien, ofte omtalt som selskapsstrategi, innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eierne, kalt eierstrategi.

Kommunen har i «eierskapssammenheng» tre roller: tjenestetilbyder, eier av selskaper, og kunde til tjenestene selskapene produserer. Administrasjonen har ingen lovfestet rolle i eierstyringen, med unntak av kommunedirektørens ansvar for at saker er forsvarlig utredet og å følge opp politiske vedtak.

Eierstyring utover dette er en oppgave for de folkevalgte, der administrasjonens rolle kun er å styrke de folkevalgtes rolle. Eierskapsmeldingen er et overordnet politisk styringsdokument for virksomhet som er skilt fra kommunen og lagt til et annet rettssubjekt.

Sekretariatet har henvendt seg til administrasjonen for å få avklart om Bø kommune har vedtatt en eierskapsmelding i denne valgperioden. I epost av 24.02.23 skriver økonomisjef at det ikke er fremlagt sak for kommunestyret i inneværende valgperiode som oppfyller kommunelovens § 26-2. I epost av 3.8.23 til K-Sekretariatet skriver prosjektleder Geir Bjørn Nilsen at han har fått i oppdrag å lage eierskapsmelding for Bø kommune.

Vedlagt følger noteoversikt som viser hvilke eierposter kommunene har i ulike selskaper.

K-Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget i første omgang tar saksopplysningene til orientering, og kan ved et senere tidspunkt be om en redegjørelse fra kommunedirektør på hvordan kravet i kommunelovens § 26-2 er fulgt opp.

Svolvær, 15.08.2023

Knut Roar Johansen
seniorrådgiver

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

NOTE 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskaps navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Antall aksjer	Balanseført	
				31.12.2021	31.12.2020
Egenkapitalinnskudd Komrev Nord	221152010	1,37 %		62 485	62 485
Egenkapitalinnskudd K-sekretar	221152011	1,38 %		11 762	11 762
Egenkapitalinnskudd Reno-Vest IKS	221152012	8,70 %		2 337 647	2 337 647
Vesterålskraft AS	221200003	35,00 %	350	0	10 500 000
Egga Utvikling AS	221200004	0,60 %	25	25 190	25 190
Vesterålsprodukter AS	221200007	6,25 %		260 000	260 000
Visit Vesterålen	221200008			35 000	
Radio Bø AL	221200009	-		2 000	2 000
Steinesjøen egenesentral AS	221200010	8,12 %	90	90 000	90 000
Biblioteksentralen AL	221200011	-		900	900
Egenkapitalinnskudd KLP	221550010	-		15 565 681	14 645 088
SUM				kr 18 390 665	kr 27 935 072

Siden endelig resultat av aksjesalget avhenger av forhold i regnskapet til Vesterålskraft AS pr 31.12.21 er beløpene ført i drift 67 mill og investering 177 mill et beste estimat pr 31.12.21 i kommunens regnskap for 2021, og det kan/vil følgelig komme endringer i kommunens regnskap for 2022.

Kommunen hefter ubegrenset for andel av forpliktelsene til interkommunale selskaper tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

Det skal opplyses om kommunens ansvar for gjeld i IKS dersom det er sannsynlig at kommunen må dekke selskapets forpliktelser.

Eventuelt tilleggsopplysninger dersom det er vesentlige endringer gjennom året i for eksempel selskapsstruktur eierandel, fusjon/fisjon, kjøp/salg av eierandeler mv.

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 13/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

UNDERSØKELSER RUNDT RAMMEAVTALER

Innstilling til v e d t a k:

- Kommunedirektøren bes gi en skriftlig redegjørelse på spørsmål 1 til 5 som beskrevet i saksfremlegget til sak 12/23*
- Svar oversendes K-Sekretariatet innen 15. november 2023.*

Saken gjelder:

Undersøkelsessak som gjelder Bø kommunes rammeavtaler.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Kort om sakens bakgrunn:

Dette er en sak K-Sekretariatet IKS har behandlet i kontrollutvalgene i øvrige deltakerkommuner. Formålet med saken er å gjøre innledende undersøkelser rundt kommunens forvaltning av løpende *rammeavtaler*.

I første omgang vil undersøkelsene bestå i å stille kommunedirektøren en del kontrollspørsmål rundt kommunens praksis. En rammeavtale er kort fortalt en løpende avtale ved kjøp av varer – og tjenester som skal være tidsbegrenset, og ha en øvre beløpsgrense.

Brudd på regler for rammeavtaler skjer oftest ved at de løper for lenge eller at kommunen kjøper inn mer enn avtalt grense. Dersom dette skjer vil det foreligge en ulovlig direkteanskaffelse. Domstolene eller KOFA kan ved ulovlige direkteanskaffelser ilegge et overtredelsesgebyr på inntil 15 % av samlet innkjøp over avtalen. Det betyr at dersom en kommune har en rammeavtale med limit på 10 millioner, men kommunen kjøper inn samlet for 11 millioner så regnes altså overtredelsesgebyret på samlet innkjøp, og ikke bare beløpet som overstiger avtalt grense (15 % av 11 mill. = gebyr på ca 1,7 mill). Brudd på regelverket for offentlige anskaffelser er egnet til å skade kommunens omdømme samt troverdighet som

profesjonell avtalepart. Undersøkelser rundt rammeavtaler faller på denne bakgrunn klart innenfor kontrollutvalgets kontroll – og tilsynsansvar.

Nærmere om rammeavtaler:

Fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) nettsider hitsettes følgende informasjon om rammeavtaler: <https://anskaffelser.no/avtaler-og-regelverk/rammeavtaler>

Ein rammeavtale er ein avtale mellom éin eller fleire oppdragsgivarar og éin eller fleire leverandørar som har til formål å fastsette kontraktsvilkåra for dei kontraktane som skal inngåast i løpet av den perioden rammeavtalen varer.

Kontraktsvilkåra vil typisk vere om kva som skal leverast, prisar, leveringsvilkår og anna som er relevant for den ytinga rammeavtalen omfattar. Når du inngår rammeavtalar etter kunngjering og konkurranse i samsvar med anskaffings-regel-verket, kan du tildele kontraktar (gjere avrop på rammeavtalen) i samsvar med vilkåra i ramme-avtalen, utan å gjere ei (ny) kunngjering. Konkurransen om å vinne rammeavtalen dreier seg i realiteten om retten til å få levere dei varene eller tenestene rammeavtalen omfattar, i heile den perioden rammeavtalen varer.

Kva ein rammeavtale kan omfatte

Du kan inngå rammeavtale for både varer og tenester. Typisk vil ein inngå rammeavtale om ei vare eller teneste ein stadig har behov for.

Kvifor du inngår rammeavtale

Ein rammeavtale kan gi fleksibilitet og administrative innsparingar for oppdragsgivar. Dette kjem av at avrop kan gjerast raskt utan at ny konkurranse må kunngjerast.

Lengda på rammeavtalen

Ein rammeavtale kan som hovudregel ikkje vare meir enn 4 år. Det kan vere grunnar for å ha en lengre rammeavtale til dømes der leverandøren har store investeringar som det er behov for å avskrive for at avtalen skal vere lønnsom. Dette bør begrunnast særkild.

Taket er nådd - Skildring av omfang i konkurransegrunnlaget

Kor omfattande ein rammeavtale vil vere, vil som regel vere forbunde med noko uvisse i det rammeavtalen blir inngått. Etter ei utgreing fra EU-domstolen i mai 2021, er det ikkje tilstrekkeleg å oppgi et anslag av kva du trur.

Du plikter å oppgi i kunngjeringa ei samla anslått mengde og/eller verdi, og dertil den maksimale mengda og/eller en maksimal verdi. Regelen er grunnjett i likebehandlings- og gjennomsiktighetsprinsippet og med anna at leverandørane skal ha kunnskap kva den maksimale forpliktinga utgjør. Det er med andre ord ikkje lenger lovleg å angi eit anslag av kva du trur, men oppdragsgiver må og fastsette et makstak som dei ikkje skal gå utover. Dette taket omfattar og alle oppdragsgjevere som har adgang til å tiltre rammeavtale på eit senare tidspunkt.

Rammeavtale med éin eller fleire leverandørar

Rammeavtale kan du inngå med éin eller fleire leverandørar. Dersom du inngår rammeavtale med éin leverandør, må du fastsette alle kontraktsvilkåra for dei

framtidige kontraktane i rammeavtalen (tilsvarande om du inngår delkontraktar med ein leverandør per delkontrakt).

Du kan også inngå rammeavtale med fleire leverandørar om leveranse av dei same varene eller tenestene. Dette kallar vi parallelle rammeavtalar. I ein parallel rammeavtale treng ikkje alle kontraktsvilkåra å vere fastsette. Meir om dette under avrop på rammeavtalar.

Avrop på rammeavtale med éin leverandør

Tildeling av kontrakt etter ein rammeavtale med ein leverandør, skal skje på grunnlag av dei kontraktsvilkåra som blei avtalt ved inngåing av rammeavtalen. Om nødvendig kan oppdragsgivar ta skriftleg kontakt med leverandøren og be om utfyllande tilbod. Eit utfyllande tilbod kan innebere ei justering av kva som blir tilbydd, men ikkje ei vesentleg endring. Du kan ikkje få tilbod om noko anna enn det som er omfatta av rammeavtalen.

Avrop på parallelle rammeavtalar

Avropa på parallelle rammeavtalar avheng av om alle vilkåra er fastsette i rammeavtalen eller ikkje.

Spørsmål til kommunedirektøren:

1. Bø kommune bes oversende en oversikt over løpende rammeavtaler som viser inngåelsesdato, utløpsdato, gjennomførte avrop og gjenstående saldo for avtalene.
2. Har Bø kommune skriftliggjorte retningslinjer som er egnet til å oppfylle anskaffelsesregelverkets krav til verdi- eller mengdeangivelser i forbindelse med kunngjøringen av rammeavtaler. Det vises til EU domstolens avgjørelse av 17. juni 2021, i sak C-23/20.
3. Har Bø kommune rutiner/ retningslinjer som er egnet til å klargjøre og fordele ansvar og arbeidsoppgaver – før og etter kontraktsinngåelse?
4. Gjennomføres forlengelse og endringer i løpende rammeavtaler i samsvar med anskaffelsesregelverket, herunder grunnprisippene om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.
5. Kommunedirektøren bes opplyse om Bø kommune er felt i KOFA eller i domstoler for brudd på regelverket om rammeavtaler eller om det foreligger uavklarte klagesaker i anskaffelsessaker.

Svolvær, 18.8.2023.

Knut Roar Johansen
Seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 14/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

VURDERING AV UAVHENGIGHET - OPPDRAGSANSVARLIGE FORVALTNINGSREVISORER

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer sine uavhengighetsvurderinger til orientering.

Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetsvurdering fra oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD

Vedlegg til saken:

- 1.Uavhengighetsvurdering av 15.8.2023 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven
- 2.Uavhengighetsvurdering av 15.8.2023 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik

Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

Vedlagte uavhengighetserklæringer gjelder oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

I epost av av 15.8.22 skriver oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik følgende: *Fra og med 1. august d.å. blir KomRev NORDs forvaltningsrevisjonsteam ledet av Margrete Mjølhus Kleiven og meg i fellesskap. Vi nå begge oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer. For hver enkelt bestilling fra kontrollutvalgene (forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroller, kartlegginger m.m.) vil én av oss ta på seg oppdragsansvaret, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 og RSK 001 pkt. 1. Fordeling av oppdragsansvar vil bli gjort i forbindelse med de konkrete bestillingene. Det vil heretter fremgå av alle overordnede prosjektskisser hvem som er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor i det konkrete tilfellet. (Sitat slutt)*

Vedlagt følger oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven og Knut Teppan Vik sine vurderinger av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringen viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og deres vurderinger i forhold til de enkelte punktene.

Sekretariatet finner ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at oppdragsansvarlige revisorer ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet på en objektiv og forsvarlig måte.

Svolvær, 22.08.2023

Knut Roar Johansen
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Bø kommune

Deres ref: **Vår ref:** **Saksbehandler:** **Telefon:** **Dato:**
Knut Teppan Vik 77 60 05 25 15.8.2023
ktv@komrevnord.no 988 19 114

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet for Bø kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Bø kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Bø kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Bø kommune.

Tromsø, 15.8.2023

Knut Teppan Vik

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Til
Kontrollutvalget i Bø kommune

Deres ref: **Vår ref:** **Saksbehandler:** **Telefon:** **Dato:**
Margrete Mjølhus Kleiven 77 60 05 03 15.8.2023
mmk@komrevnord.no 901 38 721

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Bø kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Bø kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Bø kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Bø kommune.

Tromsø, 15.8.2023

Margrete Mjølhus Kleiven

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Utvalg: Kontrollutvalget i Bø kommune	Saksnummer: 15/2023	Møtedato: 30.08.2023	Saksbehandler: Knut Roar Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

EVENTUELT

Innstilling til v e d t a k:

Saken fremmes med åpen innstilling

Saken gjelder:

Ved behov tas eventuelle tema eller spørsmål opp og drøftes i møtet.

Vedlegg til saken:

Saksutredning

Eventuelle tema eller spørsmål utenfor sakslisten tas opp og drøftes i møtet. Ingen saker innmeldt til sekretariatet pr. 21.8.2023

Svolvær, 21.08.2023

Knut Roar Johansen
seniorrådgiver